

Analyysi 5.
Harjoitus 1.

Tämän harjoituksen tehtävät 1-5 palautetaan torstaina 22.1.2004. Tehtävien ratkaisemisesta muodostuu 20% arvosanasta, identtisiä papereita ei hyväksytä. Tehtävien 6, 7 ja 8 käsitteet tulee selvittää ja mietiskellä mahdollisia ratkaisuideoita tai epäselvyyksiä. Lopullinen ratkaisu tehdään ohjattuina harjoituksina.

1. Osoita, että rajoittamattoman välin ulkomitta on sen geometrinen pituus.
2. Olkoon $E = \left\{ 2 - (-1)^k \frac{n-2}{2n} \mid n, k \in \mathbb{N} \right\}$. Mikä on $\inf E$ ja $\sup E$?
3. Olkoon $\epsilon > 0$ ja joukko $A \subset \mathbf{R}$ mielivaltainen. Osoita, että on olemassa avoin joukko B siten, että $A \subset B$ ja $m^*(B) \leq m^*(A) + \epsilon$.
4. (a) Olkoon $A \subset \mathbf{R}$ ja $\lambda \in \mathbf{R}$. Merkitään

$$\lambda + A = \{x \in \mathbf{R} \mid x = \lambda + a, a \in A\}.$$

Osoita, että $m^*(\lambda + A) = m^*(A)$.

- (b) Olkoon $A \subset \mathbf{R}$ ja $\alpha \geq 0$. Jos

$$\alpha A = \{x \in \mathbf{R} \mid x = \alpha y, y \in A\},$$

niin $m^*(\alpha A) = \alpha m^*(A)$.

5. Osoita, että jos joukkojen $A \subset \mathbf{R}$ ja $B \subset \mathbf{R}$ välinen etäisyys

$$\rho(A, B) = \min \{|x - y| \mid x \in A, y \in B\}$$

on aidosti positiivinen, pätee $m^*(A \cup B) = m^*(A) + m^*(B)$. Ohje osoita, että jokaiselle $a > 0$ pätee

$$m^*(A) = \inf \left\{ \sum_{j=1}^{\infty} l(I_j) \mid I_j \text{ avoin väli, } l(I_j) < a \text{ ja } A \subset \bigcup_{j=1}^{\infty} I_j \right\}.$$

6. Selvitä kirjallisuuden avulla, mikä on valinta-aksioma. Mitkä ominaisuudet ovat valinta-aksioman kanssa ekvivalentteja?
7. (a) Osoita, että välin $I \subset \mathbf{R}$ irrationaalipisteiden joukko on ylinumeroituva.
(b) Osoita, että irrationaalilukujen joukko on ylinumeroituva.
(a) Olkoon $A \subset \mathbf{R}^n$ ja olkoon $f : A \rightarrow \mathbf{R}$ additiivinen eli $f(x + y) = f(x) + f(y)$ jokaiselle $x, y \in A$. Osoita, että on olemassa maksimaalinen joukko, johon funktio f voidaan laajentaa additiivisena.
(b) Esitä ei-mitallinen joukko.